

מסתמן: מאגר אמוניה גדול יישאר בחיפה בשנים הקרובות

יובל בגנו
05/28/2017

בדיון במשרד האוצר הוחלט שאם לא תבוטל ההחלטה המשפטית לפנות את המכל, תוצב אניית אמוניה בהיקף שקול בעיר: "הסיכון לתושבים אף גדול מבעבר"

הממשלה נכנעה: בישיבה שכינס היום (ראשון) מנכ"ל משרד האוצר הוחלט שעד להקמת מפעל אמוניה בדרום בעוד מספר שנים יש צורך להשאיר מאגר אמוניה בקרבת מפעל "חיפה כימיקלים" - אם לא [במכל](#), אז באנייה שתעגון דרך קבע בעיר. המשמעות היא כי גם אם [ההחלטה המשפטית](#) שדורשת לפנות את מכל האמונים עד לתחילת יוני לא תידחה, תישארנה כמויות אמוניה גדולות בעיר לשנים.

מאז נובמבר 2016 מנסה המשרד להגנת הסביבה לאלץ את חיפה כימיקלים להמציא חלופות למכל, אך ללא הועיל. התעקשותה של החברה לאיים בסגירת פעילותה בישראל ובפיטורי כ-700 העובדים בשני מפעליה אם ייסגר מכל האמוניה, הביאה את משרדי הממשלה לשולחן עגול של התייעצות דחופה בשבועיים האחרונים.

על פי הודעת האוצר החלופה שלגביה נראה שיש היתכנות לקבלת אישורי כלל משרדי הממשלה הינה שילוב של הקמת מפעל ליצור אמוניה בדרום, לצד הצבת אונית אמוניה "בהיקף מצומצם" מול חופי חיפה, כשלמעשה מדובר יהיה בהיקפים שקולים למכל המוצב כיום.

"מעבר לעובדה שליישום חלופה זו לא נדרש כל מימון מתקציב המדינה, היא תתרום ליצירת תחרות בין ספקי האמוניה במשק לעומת המצב הקיים, צמצום שינוע האמוניה בכבישי הארץ, וכן עידוד הפיתוח הכלכלי בדרום הארץ", מדגישים באוצר ומוסיפים כי לנוכח חשיבות הנושא והצורך לקדם פתרון ארוך טווח בהקדם האפשרי, יפעלו כלל משרדי הממשלה לתת את האישורים וההיתרים הנדרשים בהקדם האפשרי.

בישיבה שכינס (ראשון) מנכ"ל משרד האוצר שי באב"ד, בהשתתפות גורמי הממשלה הרלוונטיים נבחנה בחינה ראשונית של כלל החלופות שהוגשו על ידי המגזר העסקי. "משרדי הממשלה השונים בחנו את ההיתכנות של כל אחת מהחלופות, בשים לב לכלל ההיתרים והאישורים הנדרשים", מדגישים באוצר. בדיון השתתפו נציגי משרד האוצר, המשרד להגנת הסביבה, משרד הכלכלה והתעשייה, משרד ראש הממשלה, המל"ל, פיקוד העורף, משרד המשפטים, רשות ההגבלים העסקיים, מנהל התכנון ומנהל מקרקעי ישראל.

על אף שהדיון כלל לא עסק במציאת פתרון קצר טווח לבעיית האמוניה (גורל מכל המריבה עצמו) ומשרד האוצר הדגיש כי נושא זה ידון בנפרד על ידי המשרד להגנת הסביבה ומשרד ראש הממשלה, בעמותת צלול, ממובילי המאבק במיכל האמוניה, תוקפים את פתרון תקופת הביניים עליו סיכמו משרדי הממשלה ואומרים: "החלופה המסתמנת עליה הודיע משרד האוצר משמעותה השארת מכל האמוניה על כנו והפקרת תושבי חיפה לסיכון לעוד שלוש שנים לפחות (עד הקמת מפעל חדש בדרום -י"ב). הסיכון אף גבוה יותר מבעבר משום שהמשמעות היא שבכל חודש יגיעו חמש אניות אמוניה - במקום אחת. חזרנו לנקודת ההתחלה רק שהפעם חיפה כימיקלים מסירה מעצמה את האחריות והציבור לומד, שוב, שאין לו על מי לסמוך".